قريش سُورة ގެ މާނަ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سُورة قريش | އާޔަތުގެ ޢަދަދު (٤)

لِإِيلَٰفِ قُرَيْشٍ ۝١ إِۦلَٰفِهِمْ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ وَٱلصَّيْفِ ۝٢ فَلْيَعْبُدُوا۟ رَبَّ هَٰذَا ٱلْبَيْتِ ۝٣
ٱلَّذِىٓ أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍۭ ۝٤

ތަރުޖަމާ

لِإِيلَٰفِ قُرَيْشٍ ۝١ = قريش ންނާއި ގުޅުމާ އުޅުވަންތަވެރި ކަމުގެ ސަބަބުން ۞ إِۦلَٰفِهِمْ = އެމީހުންނަށްވާ އެ
އުޅުވަންތަވުމަށްޓަކައި ۞ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ وَٱلصَّيْفِ ۝٢ = ފިނި މޫސުމާއި ހޫނުމޫސުމުގެ ދަތުރުތަކު. ۞ فَلْيَعْبُدُوا۟ = ފަހެ
އެމީހުން އަޅުކަންކުރާހުށިކަމެވެ. ۞ رَبَّ هَٰذَا ٱلْبَيْتِ ۝٣ = މިގެ ހަރުގެ ވެރި رب އަށް ۞ ٱلَّذِىٓ أَطْعَمَهُم =
އެކަލާނގެއީ އެމީހުންނަށް ކާންދެއްވި ކަލާނގެއެވެ. ۞ مِّن جُوعٍ = ބަނޑުހައި ހުންނަކުގައިވަނިކޮށް ۞ وَءَامَنَهُم =
އަދި އެކަލާނގެ އެމީހުންނަށް އަމާންކަންދެއްވިއެވެ. ۞ مِّنْ خَوْفٍۭ ۝٤ = ބިރުވެރިކަމުން ۞

إجْمَالِي މާނަ

(١) قريش ނަންގާއި ގުޅޭ الله ތަޢާލާ ދެއްވި އާގަވަންތަކަމާއި ހެޔޮވެރިކަމުގެ ސަބަބުން އެބަހީ އެ ޤައުމު ނިޢުމަތުގެ ސަބަބުން އެކަމުގެ ޝުކުރުދެއްގެ ގޮތުން އެމީހުން ﷲ އަށް އަޅުކަން ކުރާ ޖެހިކަމެވެ. މިއާއަރަމުވަސް ޢިއްވަސް އާއްޖާއި ދެވިޔައެވެ. ދެވަނަ އާއްމުގައި އެވަސް އެމީހުންނަށް ތަޢާލާގެ އާގަވަންތަކަމުން އިޝާރާތް ކުރައްވާފައެވެ. އެއީ

(٢) އެމީހުން ކުރާ ޚިޔާ ދުއްސުރުގެ ފިޔަވާ ދަތުރާއި ހޫނު ދުއްސުރުގެ ފިޔަވާ ދަތުރެވެ. ޚިޔާ ދުއްސުރުގައި ދަނީ ކަރައަށެވެ. ހޫނު ދުއްސުރުގައި ޝާމު ކަރައަށެވެ. މި ދެ ދަތުރުގައިވެސް އަމާންކަމާއެކު ދަތުރު ކުރުމަށް ގޮސް ލިބިފައިވެއެވެ. ދަތުރު ކޮންމެއި އަންނައިރުވެސް އެމީހުންނަށް އެއްވެސް ބަޔަކު ގެނެސް ނުދެއެވެ. އެއީ މަޤާމުގައިވާ الله ގެ ޙަރަމްގެ އަހުލުވެރިން ކަމުގައިވާތީއެވެ. އެންމެން އެމީހުންނަށް އިޙްތިރާމް ކުރެއެވެ.

(٣) ދެން (މިބޭތު ނިޢުމަތްތަކުގައި ވެސް) އެމީހުން މި ގެފުޅުގެ ވެރި رب އަށް އަޅުކަން ކުރާ ޖެހިކަމެވެ.

(٤) އެކާތެރިވީ ބަނޑުހައި ހާލުގައިވެސް އެމީހުން ދުރު ކުރައްވައި ކާންދެއްވީ ކާތެރިވެއެވެ. އަދި ބިރުވެރި ކަމުން އެމީހުންނަށް ދުރުވި ކާތެރިވެއެވެ.

ދަންނަށެވެ. قريش ނަންގައި ދަތުރުގެ ދުވަހު ދަތުރު ކުރާތީ ގާތް ހަމަޖެހިލައި ތަމްރީގެ ސަބަބުން ބަނޑުހައި ހާލަތުގައި އެމީހުން ސަލާމަތް ވެއެވެ. އަދި اللهގެ ރަޙްމަތުގެ ހެޔޮލުގެ ސަބަބުން އެމީހުންނަށް އަމާންކަން ލިބިގެން ދިޔައެވެ. މިއީ އެއްވެސް އެހެން ބައިބަލަށް ލިބިލައިވާ ނިޢުމަތެއް ނޫނެވެ. އަދި މިނޫންވެސް އެހެން އެތައް ނިޢުމަތެއް ސަބަބުން އެމީހުން ހޯއްދަ ވެއެވެ. والله أعلم